

17. A pseudobrookitnak egy újabb lelethelye. (Előadatott a f. év október 13-án tartott szakülésen.) Erdélynek ezen érdekes ásványfaját, melyet 4 év előtt az aranyi hegyről leirtam volt (Akad. math. és term. tud. Közl. XV. k. 1878. II. szám), azóta csupán csak Franciaországban (Auvergne, Mont-Dore, Riveau Grand) sikerült fölfedezni, miről tettem is annak idejében jelentést e helyen (Orv.-term.-tud. Értesítő 1878. IV. évf., II. Term. tud. szak III. füz. 158 l.). Legújabban W. J. Lewis cambridgei tanár annak egy új előfordulását ismerteti. (Zeitschr. für Krystallographie. 1882. VI. Bd., II. H. p. 181). Lewisnek egyik tanítványa, ki a Brooke-féle gyűjtemény apatitjairól egy jegyzéket készített, a Jumillai (Murciában, Spanyolország) úgynevezett spárgakövön észrevett néhány apró, fekete, látszólag rhombos kristályt, melyek ezen apatit anyakőzetén levő hämatit-táblácskáktól első tekintetre elütnek. Szögeiknek méréséből kitűnt, hogy ezek az általam felfedezett pseudobrookitkival megegyeznek.

A kristálykák egy oszlopnak ($m = \infty P$), a nagy átló véglapjának ($a = \infty P \infty$), és a nagy dómárak ($e = P \infty$) egyszerű összalaklatai. A két előbbi alak lapjai az élek hosszában rovatosak és többé kevésbé párhuzamos növekedést mutatnak; különösen az oszlop-lapok nem pontosan párhuzamosak. A kristálykák ridegek s úgy látszik, nem bírnak világos hasadási iránytal.

Az ásványnak csekély mennyisége teljes vegyelemzésre nem volt elég, de a Fe_2O_3 és a TiO_2 -nek kimutatása által sikerült megállapítani, hogy ásványunk vegyi tekintetben is egyezik a pseudobrookitkival.

W. J. Lewis szíves volt nekem is beküldeni egy darabkát s néhány kristálykát ezen új előfordulásból. Külemre nézve az a különbség van ezen és az aranyhegyi kristálykák közt, hogy azok apróbbak ugyan, de jóval vastagabbak, mint az aranyhegyiek s e miatt inkább oszloposak is, mint táblások.

Ennélfogva ezen újabb előfordulás már a harmadik s van okunk reményleni, hogy idővel sikerülni fog ezen ásványt még szélesebb elterjedésben is kimutatni; kristályának parányi volta a főoka, hogy eddig észre nem vették a bűvárok.

Dr. Koch.

18. Enstatit-kristályka a mocsai meteor-kőben. (Előadatott a f. év október 13-án tartott szakülésen.) Egy Gyulatelkén talált 27 grammnyi töredék közepén egy 2 mm. széles, ugyanily hosszú és 1 mm. magas koczkás alakú, fénylő lapú, két irányban kitűnően hasadó, sárgás-